GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KĂ PREANALTA VOIE.) AL IX-LEA.

Nro 15. *Brashov, 18. Fevruarie.* 1846.

☞ Gazeta de Trancilvania ši Fóiea pentru minte, inimă ši literatură aŭ prețul pe un anu 8 (24 dózecurĭ) arginți, iar pe un semestru 4 fl. arginț. Prenumerația se poate face la toate c. k. deregătorii de poștă, iar în Iași la DD-lor N. ši Xr. Georgiŭ ši în Bucuresci la D. Iosif Romanov.

TRANCILVANIA.

Brașov. Dl. P. Chr. publikă în „Satelit" o listă oficială a kăilor ši a boilor fărați din distriktul Brașovului în decursul a. tr. 1845; numerul acelora este la 337 kai ši 15 boi fărați mai toți din kumpănă de la pușine; ši prețiați în sumă de 22,541 fl. 2 kr. v. v. Cei mai mulți kai s'aŭ fărat din bogatul oraș Kodlea adekă 60, dela Brașov 32, dar ši dela Bran 22 ši așa mai departe. D. publicist propune ši pentru mijlóce, prin kare s'ar putea tăia odată rădăcina acest kumplit. Mărturisește prin acesta se cuvine la pașaportări kând se dă, la vidărare de vămuire, la asigurarea deregătorilor cherchetători asupra fărilor ka și la deosebite fok, iar în dóă pentru atingerea ši pe românĭ deadreptul propunând, ka în puterea unui paragraf din statutele susțisei sutenii „să nu kumpere kai, boi, berbeci saŭ porci dela străinĭ ši mai vărtos dela românĭ," iar în școalele sutenii românești trimită mai ku deadinsul a kunoaște răutățoasa natură a fărtălei ši să primiască cel puțin cele dintâi lecții a moralității, kăci nici românii cei naintați în vrăstă n'aŭ nici o idee dreaptă de ceea ce se zice al meŭ ši al tău ši de multe ori chiar proprietarilor de kai naintă ka la o tare kal n'are să die seamă, pentru kă l-a vor fura neapărat.

Românii bine simțitori mulțumesk ku toată sinceritatea pentru osârdul ce își ce dă de a înființa învățătură morală în școalele românești; era încă bine, dakă ni se ar'ta unde sunt aceste școale românești. Aŭ nu știe Dumneavoastră, ku prekire în toată Transilvania, așa ši în acest distrikt școalele susțisă la românĭ sunt numai o raritate? În preme ce casii aŭ în toate satele școlei din vekime, romînilor abia de 10—20 anĭ în koace leaŭ fost ertat a kăuta ku școlele ši pentru ei ar fi de vina folos. Nu merget mai departe: Kiar în Brașov unde lukrieск peste 12 mii românĭ mai nainte ku vreo 10—12 anĭ n'ané dekât o singură școală numai elementară ši aceea în starea vea mai tikăloasă ku daskal plătit numai dela biserică, iar nu din vreun alt fond școlastik. Mai mult: nainte numai ku 10 anĭ se kredea, ku românilor nevoință în partea locului nu lear fi ertat a înființa în școle mai sus dekât numai a ști ši rugăciunile. — În a. tr. era în Vasărnapi Ujság un artikol, kare ne spunea, ku ši la sukși ideea de proprietate (al meŭ, al tău) nu e nici dekât lămurită, ci străină zice: „Pavel are mult, pentru ke s'au iaŭ dela el?" În părțile Kohalmului, Cinkului, Sheiei fărăi de kai sunt sasii ka ši românii, ka ši sukși; mukarkă sasii aŭ școale ši leaŭ aur din veakuri. Deci ne rugăm, nu ne ofăți a pătrunde vreun mai adânk în repartițiile noastre sociale ši în datul aceasta.

AUSTRIA.

Viena, 6. Febr. Kancelarul imperiului rescek grafu Necselrode dăruește petrecere de cinci ziле în aceast kapital porni numai alaltăieri kătră Ct. Petersburg. O sumă de gușelĭ chirkuleazâ ne urma acestui diplomat. — Dela Palermo se skrie, ku mirea prințesă Olga s'aŭ logodit în adevăr ku un prinț de Germania (ku kare? nu se spune).

MONARHIA AUSTRIAKĂ.

Praga (în Boemia), 3. Febr. În zilele acestea se ține aici o mare sărbătore națională boemiкă. E kunoskut, ku Boemii de ši stau în vea mai strînsă kumenikație ku limba germană mai bine ka de dóă sute anĭ, de ši multe părți ale Boemiei sunt kolonisate ku nemți, totuși de kăzâva anĭ încoace simțul național, isbirea ši vînstirea limbei naționale s'aŭ deșteptat ši între ei ku o putere de kareа nu g'ai fi adus aminte. Așa dar ši în sărbătoarea aceasta s'aŭ întemeiat ši s'aŭ deskis atâ în Praga o „Kasoțiere de cetățeni" foarte mărețu, a kărei skopul prefințat este „a deștepta simțeminte nobile, socialitate plăkută ši kunoștință de naționalitatea boemiкă," iar limba konversației este numai boemika. Kasoțiera are 19 mădulari fundatori, 193 lukrători ši 120 amplinitori la keltuieli. La vea dintâiu deskidere în 31. Ian. era de față atât kapitanul

четъцеї графъл Deym, кът ші примаріал Bürgermeister ші чеї маї марі дпвъцаці аї Боемієї Шафарік, Палацкі, Ізигman ші Ф. Сват. Пресл. Тоате кввънтъріле дп адеваре квм ші ла маса че с'аѣ дат ші ла калъріле врмъторе аѣ карс пъмаї дп лимба боемікъ. Тот че есте маї врмос дп ачесте tendinце nаціonале é, къ лъминатъл постръ гвверн пе ле пвне нічї вн фелїѣ де педекъ дп врм, чї ле лась дп керсал лор мълцъминдсce пъмаї кѣ вн фелїѣ de контролъ, ла каре фіекаре гвверн аре тот дрептал, квм ші кѣ дареа вnеї фелїѣ de дпдрептаріѣ пепътъмъторіѣ. (Gaz. внів.)

Галіція. Дакъ пътем да врезлъпът вnеї скрісорі пвблікате дп Газета вніверсалъ кѣ датъ din 28. Ian. комплотъл дела Посен с'аѣ дптinc ші пъпъ аічї, din карс причінъ вnїї оамені с'аѣ ші пвс ла прінсоаре, дпсъ din черчетъріле фъкvте ла Badonіца пъпъ акvм n'аѣ сміт ла лъминъ нічї о сімтомъ неодіхнітоаре. Тот че се ціне маї сігвр де аїрea есте, къ комплотъл дп Полонія рвсаскъ е лъціт фоарте, пъ пъмаї, чї ші маї дп лъпътрѣ дп провінціїле кърат рвсещі. Ömїї пъпъ ші оморъреа де дъпъзї а графълвї Платен прін сввіцїї съї рвсещі о трас дп легъмінте кѣ ачесте тішкърї фатале; маї адаогъ, къ dinколо de Москва маї мълці боіері пропріетарї ар фї приміт скрісорі пескскрісе (anonime) америнцътоаре кѣ тоарте ші кѣ алте реле. Ачеїа карїї пот стрълате маї адънк дп патъра ачестор тішкърї, кред къ еле аѣ темеїѣ астъдатъ пѣ атът політік кът маї вългтос релецеос, саѣ чел пецін къ воіеск а фаче дпчепътъръ кѣ пемълцъмірї релецеоасе.

МОЛДАВІА.

Газета магіаръ Religio és Nevelés din Іанварїе а. к. фаче о врмоасъ мълцъмітъ К. Сале Domнвлвї Молдавіеї Міхаіл Грігорїе Стърза пентръ рара цеперосітате че арътъ къtръ магіарїї romano-католічї лъкvторї дп Молдавіа, кънї атът дп анїї трекvцї ле dede ажvторїѣ de вапї ла zidirea вnеї бісерічї дп Галац, къt ші дп Септемвріе а. тр. кѣ прілежвл квнвіеї Домнїмеї Сале а Domнвлвї Ромънієї Георгіе Димітріе Вівескѣ віневої а дързї ла клъдіреа бісерічеї romano-католіче din Фокшанї трей сете галвенї дмпъръцїці. Тот кѣ ачел прілеж спре ачелаш скоп дързї ші дп. Са Domнвл Ромънієї о сvмъ de вапї. Нърінтеле епіскоп р. кат. Павел Шарді, квм ші пароххл де ачееаш лецe din Фокшанї Коста Іванък пѣ пот мълцъмі din десtъл пентръ ачеа лівералітате карея адевереазъ атът іввіреа de оменіме, къt ші спірітвл de o врмоасъ толеранцїе крещінеаскъ, рвшінеазъ тотdеодатъ пе атъцї къtвторї, карїї дела вн тімп дпкоаче скріѣ мълт негрѣ пе алв, съръ а фі адvнаці дп цепвінеле репортврї а ле католічілор din Молдавіа.*) —

Галац, Іанварїе 1846. Екстракт din жврналвл вnеї кълътор. Кѣ прілежвл обсерваціїлор, каре ам фъкът дп кълъторіа меа прін прінціпатврїле Dвнъреї мъ сокотеск dатор а адъче лъареа аминте а пвблікълвї ка о дпрежвраре каре квм мі се паре дп окіі дерегъторілор пѣ есте дпкъ дествл de імportantъ спре а траце бъгареа de сеамъ а лор ла дълсса спре а фері пвбліквл de нішце дптъмплърі, каре прea лесне пот фі de o патръ вътъмътоаре. Есте кътва време dекvnd аї венїт ла Галац о опреікъ ші анвме Е. Волф (мі се паре къ есте din Германіа) ші аѣ dескіс о пръвълїе de галантерїе ші de марфъ оптікъ, ïар пъмаї пентръ ївеалъ; dар пъпъ а пѣ ворві dе ачеаста треввіе съ маї помененск чевaш dеспре антецеdенцїіле мвіерії ачестеїа. — Дп вара трекvтъ петрекvнd еа дп Еші прін фелїврї de пърї мінvноасе аѣ цівт а дпшела пе авторітъцї дптр'атъта, дпкът товарвшії съї, доі негвцетори din Првсіа сад сврвінїт din прінцінат прін міжлоаче поліцієнещі ші прінтр'ачеаста аѣ адвс пе консвлатвл ценерал првсіан ші пе поліція din Еші дптр'о категоріе пѣ прea плъкvтъ. Маї пе врмъ ачеа фемеїе dекvндсе ла Фокшан аѣ дпчепът черте ші пе асколо, дпкът ісправнікъл ера сілїт а о депърта. Ïар акvм сосітъ фіind ла Галаці аѣ dескіс о пръвълїе de галантерїе ші de марфъ оптікъ, прекът ам маї зіс тот пъмаї пентръ ївеалъ, дпкът адевъратъ спекvлаціе а еї есте вн ашезъмънт de веціе ші de жокъл кърцілор, вnde прін магнетъл вnеї фетіце кам фрвмвшікъ ціе а траце аколо пѣ пъмаї оамені тълнері dекът ші оамені маї вътрънї дпсвраці ші кѣ фамілїе карїї перd аколо парале лор кѣ жокареа кърцілор ші кѣ вестеръ. Локъл ачеста есте ші кѣ атът маї прімеждіос дпкът аколо нішце амплоіаці а гвверналор сад а негвцетолрілор, каре аѣ свят тъпа лор банї стрєінї прea лесне гъсеск окazіон аї келтві ші аша съ арвнкъ дп маре непорочіре. Кѣм цівт сігвр маї мълте персоане ші кїар де вн ранг маї налт сад dат аколо а леа вестеръ, дпкът аѣ ръмас ка ші морці; — пѣ квмва есте ачеаста вн мещешвг а опреічї пентръ? — — Кѣ вн кввънт, еѣ мъ сімц дпdаторат а адъче лъареа аминте а пвблікълвї ші а авторітъцілор ла пвнтеа ачеста спре а се пътea фері de нішце дптъмпърї de мішелїе ші de дпшелъчвне, кънї еѣ сънт дпкредінцат, квмкъ ачеа фемее, не рънd не рънd на візіта кѣ ашезъмънтвл съѣ чел вътъмътор моралітъцї ші алте пърцї а прінціпатврілор ші а църілор нечіне. —

*) Фссерът поштеї ші dела Віена а пвблікa ші ноі ачеаст цівс. Red.

Chronicâ străînâ.

Првсіа. Посен, 2. Февр. Nѣ пъмаї dоъ касіне, ші тоате касінеле полонілор din dвкатвл Посен саѣ дпкіс, пъпъ ла атъта се дпкоардъ фріка de о революцїе а полонілор. Прінсоріле нічї пъпъ астъзї н'аѣ маї дпчетат; дпсъ dвпъ о цівс din Breslauer Zeitung челе din Првсіа се іаѣ de пъпъ кѣ челе din Полонія рвсаскъ, вnde ам маре нвмър de дпвінівці політічі се арвнкъ дп прінсорі. Анвме орашвл Влокланек din Полонія рвсаскъ нечін кѣ орашвл првсіан Торн фѣ пънdіт

Дитр'о поапте де остъшиме, апоі мълці din лъкъторі фсеръ дъші дитре арме. Щірea къ ар фі съ се ашезе о комісіе din мъдъларі австріачі, рсещі ші прксіені спре а da дн врта тътврор рамърілор комплотълві дпкъ пв се адевереазъ. Е маре театъ, къ преоцітea католікъ п'ар фі токма стрънъ де ачел комплот, каре се дпкеіе ші din ачеа щире, къ архіепіскопвл Прзілъскі ар фі трімісе вн чіркъларіс ла тоді преоції порвнчіторіі ка съ цііе не попор дитрв свпвере. — Дн Торн вісітъндсе каса вней дпвінвіт афарь де кътеа кърці революціонаре тіпърите фърь а-рътареа тіпографіеі ші а скріітorілві се афлъ ші о харть літографіть квпрінзътоаре де хотарълe Полоніеі каре есте съ се ре-ставоре прін ревпірea рептелор еі пърці.

(Dвпъ mai мълте Faz.)

Рссіа. Петерсвърг. Щірі dела Кавкас, 12. Іап. Цепералвл Фрзітаг пе ла mieзвл лві Дек. порні кв о парте din арматъ асвпра пъдврei пзмітъ Хоітінг дитрв карея Чечепдіі се апъра фоарте вінe пзпъ акзма; din 17. Дек. пзпъ дп 1. Іап. порвнчі тъіарея ші ардерea еі din дбі пърді пе кът вате вн тзп. Дп Іап. ера съ се таіе асемепea ші пъдврea Хехін de a лвптвл рълълві Валаріка.

(Dвпъ газете рсещі.)

Бріtанія маре. London, 5. Февр. Сосірь ші аічі щіріле челе маі проаспете dела India ші апвме dела Цепцеак. Афаръ de вне-ле амърънте се адевереазъ дитрегвл квпліт епіпемънт пвблікат din Дек. а. тр. *). Чea dинтъіе лоніре de карea порнірът ші поі дінь дп адевър трей зіле ші фз фоарте дпвершвватъ, dар Сікіі перdврь фоарте мълт ші о лъаръ ла фгъ пзпъ ла вн лок. Дпсъ ші Англіі авзрь перdере греа; сінгвр цепералвл Літлерс лъсъ din колоапа са пе къмпвл съпцелві 400 пзпъ дп 500 морці ші ръніці, дитре карії ші опт офіцері; алці дбъ свте гренадірі карії ескорта (пъзіа ла фрвт) свте de вані дпкъркаці пентрв лагър дпкъ свферіръ грез dела Сікі. Дпкеіерea есте, къ Dвmнезеў аз воіт съ вать пе Сікі; пентрв ачеea маі вптеіс леаз лват мінтea, ка съ квтезе а кълка пзмънт бріtанік, пентрв каре Англіі с'аз пъкъжіт мълт маі ръз декът dакъ лоніреа се дптзмпла дрепт дитре хотарь. Тоді кред, къ цара Цепцеак ва къdea дп domnia Бріtанілор. Нічі одать Бріtанія дп пърціле ачестea п'аз авят арматъ аша маре конпентратъ ка токма акзма. 33 регіменте педестріме регвлать (9 de єзропені dзші din Англія ші 24 de indієні пзмътепі); опт регіменте de кълъріме (3 єзропене ші 5 indіене), алте чінчі чете марі de остъшиме перегвлать, о артілеріе фоарте впъ педеастрь ші пе кай, de кзпі ші de мзпді ш. а., преste тот ла 60 мії армаці deадрептвл свнт комanda гівернаторвлві Сір Hardinge, каре есте вн квпоскът цепераl маре; пеste ачещіа маі свнт ка врео 17 мії осташі свнт комanda квпоскътвлві Сір Карол Напіер амінтіці дп царa пзміть Сіndвa de сві дп контра алтві domніторіс indian каре дпкъ америпдъ пе тот чеасвл а врзі вн ръсвоіс. Дитрачеea ші Сікіі аз пеste 70 мії осташі кв артілеріе вепъ ші свнт фоарте вітежі. (Times ш. а.)

Цермапіа. Карлсрве дп т. dекат Баden. Нікъірі дп статвріле Цермапіеі віпза конституціопалъ пв е аша десъвършрать ка дп мареле dекат Баden, лівераліспва пічі дитр'о парте а Цермапіеі п'аз прінс аша ръдъчіпь ка токма дп ачест стат респектівe пв прea маре. Естімп се dескіс dіета ка тотdеавпа; dар дитре опосіціе ші гіверп ар-тварь пе'нцелецері греле. Дп 9. Февр. кзпd ера съ се цііе шедіпца а 26-а dіета се по-теепі къ і се чітеще вн рескрінт а марелві dвче, прін каре ачеаста е dекларать пв пвтаі de дпкіс чі тотdеодать ші десъкътъ, дпкът фърь време требве съ се алеагь депвтаці поі din тот dекатвл. Газетеле нетцещі каскъ гврі марі ла ачест свпемънт, dар тот пв ворвеще прea таре. —

Din Вълкоіе,*) 22. Іап. Ръсвпет ла челе de пре фаца 415 a Фóіеі пентрв мінте шчл. ап. тр. дмпъртъшіте dвпъ Domnвл A. de Церando. [1])

Чітірът пре ачеа фадъ, квпкъ D. Церando dела інспекторвл din Вълкоі аре вне-ле щірі ка ачесте, прекът: „Вървацій (ромъні) пе аічі ар фі ізвіторі de ръсвпаре ші крвчепі дп ръсвпареа лор,“ къ „амві дпаінташі лві (а інспекторвлві dвпъ а кързіа квпъът скріе D. de Церando ачесте) фсеръ ачіші de ромъні, къ впеорі дпсъ ші дерегъторіі, карій пві асвпреск кв педрептате, дпкъ се афлъ дп перікол din партea ромъпілор, — къ пе квпd се афла D. de Церando пе ла Вълкої (ла апвл 1840?) маі мълці въіеші къта прілеж а вчіде пе вн контролор, карea лі прінсесе кв лъкрь de фрват.“

Дп ачесте щірі, прекът вedем, прін інспекторвл Вълкоіълві dела апвл, дп карeле кълторі D. de Церando пе аічі, ні се аскріе пóъ ромъпілор din прежър о фіре ръсвпъ-тоаре ші крвчепъ, дпкъ ші атвнчі, квпd пв съптем дитрълтащі прін врео педрептате, — апоі къ ам фі оморът пре доі інспекторі, іарь пре вн контролор dела вні din Вълкої л'ам фі къзат спре вчідере. — Ноі, ла челе маі пайнте зіce, пз пътем а пв рефлекта: квпкъ dакъ с'ар фі дитъмплат къпdва, ка — саз асвпра інспекторълві, карeле аз дмпъртъшіт ачесте Dлві Церando, саз асвпра вр'впвіа din дпаінташі орі врматші лві, ъмблъпd ші петрекъпd зіоа поаптea прін локвріле челе съ-катіче ші аскпсе, квт съпт а Вълкоіълві, — оаре-каре къторіс (ромъп) прін кеціе саз алть патімъ тървърат, дпкъ пзмаі кв кввънтвл дп фадъ орі дп doc, съ ле фіе амепінцат

*) Вълкоіва зн мзпте кв мінe (кзі) de авр ардінт м. а. дитре Авраd ші Златпа дп Трапсілвапіа.

[1]) Ачест ръсвпет потрівіт л'ам фі трекът квварошві дп фоіе; ачеeам дпсъ de врео дбъ лвні дпкоаче е гръмъдіть пестемъсврь кв феліврі de артікоді, карій ащеапть пвблікареа; а дитрзіа вн е кв сфат, — аша лі dескідем колоапеле газетеі. Ped.

*) Вezі ші Хр. 13 a газетеі.

кѣ чева ісвлндъ, каре амениңаре кѣм недем фіреа инспекторвлві н'ар фі ръмас тъінвіть, ші дакъ каре-ва дінтре инспекторі пентрв асемине фрікъ ар фі пъръсіт локврїле ші дереґторїа ачеа перікълóсъ din прічина ромънілор, дънъ кавнтвл маї сѣс зіселві инспектор; дакъ нічі атвнчі нв ам фі ащептат дела ом кѣ минте ші нѣс дн дереґторіе, ка пентрв о фантъ песокотітъ, саѣ патврѣ стрікатъ а вної партікларіѣ съ стріце пре тоцї лъкъторіі цінвтвлві de ръсвнвторі; кѣ кът маї вълртос даръ авем а не міра de рѣвтатеа ісконіторілві ачелеї преа пънъстівторе клевете асвпра нóстрв а ромънілор, дънъ че щім ші сънтем дн старе а доведі орі кънд, кѣмкъ кѣді инспекторі аѣ фост ла Велкої дн ценерація ачеаста, адекъ ші дънъ анвл 1840 ші дпаінте де ачела кѣ 20 30 анї, тоцї кѣ ромънії de прін прежвр ка вечінї ші къноскѣцї аѣ нїецвіт дн чea маї мънъ пачє, ші кѣ дереґторіі de вѣї дела вѣторіі (ромънї) аѣ авят тóтъ чінстea ші респектвл, каре нвмаї поате ащепта вн дереґторіѣ орі вnde дела сѣбордпації сѣї; прекът ші ачеіа, кѣмкъ Dвмнеалор инспекторіі, лъвнд афаръ внвл сав алтвл, нвмаї дънъ че ш'аѣ пердат крезътъторвл дпаінтеа пропрієтарілор вѣлор, аѣ фост сіліцї а ші сені din слъжва са, ші нічі внвл де фрікa ромънілор, дптре карії спре фолосвл сѣв аѣ петрекът ші нóте вѣкврошї ар маї петрече. Афле акест алцій дпdемнвл, каре аѣ порніт пре инспекторелві маї dе сѣс а върса аша хвле асвпра нóстрв, перзшінъndсе а авѣза ші дпкредереа ачелві історік (Дълї Церапdo), кървіа ей ера dе адевър, нв dе клевете din стомах плін кѣ нд щіѣ че специе de фанатісм девокате. Кѣ дакъ аѣ авят дпсвл къноскът нр'ър ромъп тъпър, карeле дін темвтіа, саѣ аша'нвміта зілотіпіе а аморезеї сале, саѣ алтвл, карeле дънъ че ш'аѣ пердат кавза асвпра врънві агрв, саѣ фънац, орі баіе, дпфіервънтъndсе лъгъ глъжа кѣ вінарс, саѣ лъпгъ покалвл de вin, саѣ рѣдікат асвпра контрарівлві сѣв, ш'аѣ спарт капетеле внвл алтвіа ш. а., din асемине дптъмплърі нв се пятеа нóт тътрор лъкъторілор внвї цінвт, саѣ паціе а не алкътві карактер de ръсвнвпаре; кът маї сънт ші алте цінвтврі, ші пацій пре каре къноскѣте, не вnde din маї сас спвседе, ші дóрї ші маї тървпте кавзе, дпсврацій даѣ фок касії, саѣ стрълвсврєї економіче а алемвлві сѣв, прін каре апої се пържолеце de мвлте орі сатвл жѣмътате, ші тотвші дп гріле оамепілор кѣ минте нвмаї фъкторії de рѣв се осъндеск, ші нв се карактереазъ лъкъторії цінвтвлві дптрег, саѣ токма пацїа лор.*)

Кѣцетвл de a стріка a инспекторіелві din Велкої, кѣ карeле анврът маї сѣс порвв, din челе че врмеазъ дпкъ ші маї апріат се кънóцде: адекъ зіче Dвмнеалві, къ „de кътръ ромънії din цінвтвл Велкоіелві ар фі фост вчіпї анвмі дпаінташії съї, ші вн контролор ар фі фост къвтат спре вчідере.“ Ноі провокъм пре ачел инспектор ші пре орі чіне съ арате кънd? ші карії инспекторі аѣ фост вчіпї прін ромънї? прекът ші ачеea: кънd? кѣм? ші каре контролор аѣ фост de сї къвтат спре вчідере? Ші пънъ кънd не на арята ачеаста, дл декларът а фі вн клеветіторіѣ пентрв цінеа маї din сѣс, карea ел върѣ нічі о вмвръ de адевър о аѣ дмпъртъшіт Дълї de Церапdo. — Ачеea ноі щім, кѣмкъ инспекторвл Велкоіелві Zsombory Samuel кам дн Септемвріе 1838 фв пвшкат пре фереастрѣ акасъ дн орашвл Zл., карeле дънъ челе маї кръпчене дерері вртате din ачеа пвшкътврѣ дн челалалт ан 1839, 9. Івліе ш'аѣ дат сѣфлетвл, дпсъ доарь ші Dвмнеалві конверсаторвл Дълї de Церапdo ва фі щіпd, че ші прівчілор не ла ноі ле é къноскът, кѣмкъ пре инспекторвл Zsombory Samuel л'аѣ дмпвшкат B. Zs., карeле é акът дн дпкісóреа провінціалъ ла Герла, ші ва фі щіпd dвмнеалві ші ачеea, кѣмкъ B. Zs. оморвл л'аѣ дмплінїт дънъ дпdемнвл ші повъцвіреа лві M. Gy., карeле маї наінте de a і се търгвї педеапса, дънъ о колъ кънътатъ дн дпкісоаре дн Aівd, аѣ скълпат de жѣдеката лвмеї, ка съ ръспвndъ нвмаї челві de сѣс пентрв фанта са; н'аѣ пятят съ нв щіе инспекторвл Дълї de Церапdo ші ачеіа, кѣмкъ амъndої авторії оморвлві ачелвіа аѣ фост de ачеєашї націоне магіаръ кѣ дмпвшкатвл, авнd нвмаї пре Цермапвл R. Fr. конщіпторіѣ а крімеї сале. — Апої ачеастъ вчідере аѣ сокотіт инспекторвл пострв а о арвнка дн грбмазвл ромънілор! Че сокотеалъ повіалъ!

Ноі кѣ ачест ръспвнзел щіреа чea стрікътóре a инспекторілві din Велкої, карea прін картea Дълї de Церапdo се дптóрнъ акът, аша зікънd дн лвмеа тоатъ ші не пегреще дн окії алтор націй нв о пятем рекіема ші нічі ам пятят прé аша чева; дар кцетвл нострв есте: пре конпаціоналії нострії прін органвл ачестор фоі аї дещепта; къ de оарѣ че асвпра ромънілор нóте ші пре алте локврі, ка ші кѣм възърът пре ла ноі ші din нїмїка дпкъ се іскодеск щірі аша реле, ші батжокоріторе de нацїе, кѣ кът маї вшор съ вор фі алкътвind de ачеле, ші кѣм се вор фі адъогнд, кънd din фанте de але нóстре се ва пятé лва матеріе спре внеле ка ачеле. Дпкіереа нóстрв ні о прічепе фіе-чіне, ка ноі съ не ферім a da асемине прілежврі; іаръ кънd се скóлъ асвпрпе іскодіторі ка инспекторвл din Велкої, конверсаторвл Дълї de Церапdo, съ нв авцім, ші дакъ ні с'ар спарце кътe одатъ капетеле пентрв спвперea адевървлві, къ ачела а кѣї é адевървл, іаръ ва требві съ ні ле вindече.

Маї мълці інші din цінвтвл Велкоіелві.

*) Бъгаці de сеатъ оамепі вкої, къ о партідъ оаре-каре din патріа нoастрѣ de нцінї анї дпкоаче дшї фъкъ формалъ мессеріе din адвнареа de кадомнїї асвпра ромънілор; еї скътврѣ тóте істóріїле всякврїлор треквте ка съ аѣле нінї ші нетс; еї кавтъ вінеле ла ромънї, іар ла сінеші нв вѣд нічі вна; еї тоцї сънт вкої ноі дп окії лор тоцї рї. Ред.

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. КДІТОР. ІОАН ГЪТТ.